

Podróż pociągiem

- I jak tam, kupiłeś już bilety do Gdańska?
- Tak, udało mi się kupić przez internet promocyjne bilety za 50 (pięćdziesiąt) złotych na **Pendolino** na najbliższy weekend.
- To naprawdę okazja. A jak długo będziesz jechać?
- 2,5 (Dwie i pół) godziny. Wyjeżdżam z Warszawy o 7:25 (siódmej dwadzieścia pięć) i będę w Gdańsku przed 10 (dziesiątą). Tam mam **przesiadkę**. Na dworcu spotkam się z Izą i Kamą i już wszystkie razem pojedziemy na **Hel**, gdzie mamy zarezerwowany nocleg w pensjonacie blisko plaży. Wracam w poniedziałek wieczorem, też Pendolino.
- Ale super. Pamiętam, jak kiedyś jeździło się nad morze. To były inne czasy. Czasem jechało się prawie przez całą noc, a jak nie było wolnych miejsc w **przedziałach**, stało się na korytarzu albo nawet w toalecie! Czasem **konduktor** nie mógł się **przecisnąć**, żeby sprawdzić bilety. **Gapowicze mogli wtedy odetchnąć z ulgą**.
- No co ty? Jak to? Stać przez całą noc? Chyba żartujesz.
- Wiesz, kiedyś nie było Pendolino, tylko zwykłe pociągi pospieszne, które zatrzymywały się co jakiś czas w większych miejscowościach. Nie kupowało się miejscówek, więc nigdy nie wiedziałas, czy znajdzie się wolne miejsce, czy trzeba będzie stać. A na niektórych stacjach nawet nie można było wsiąść do pociągu, były **dzikie tłumy** i niektórzy ludzie wchodzili przez okno, serio. Normalnie działały się **dantejskie sceny**. Ale z drugiej strony było bardzo wesoło, **gadało się** z innymi ludźmi, śpiewało piosenki. To miało swój klimat.
- Wiesz co, ja dziękuję za taki klimat. Wolę podróżować w cywilizowanych warunkach. Każdy ma swoje miejsce, jedzie się szybko, pociąg zatrzymuje się tylko na najważniejszych stacjach, a jeśli ma się ochotę na przykład w świętym spokoju poczytać książkę, można kupić bilet w strefie ciszy, gdzie nikt nie krzyczy ani nie rozmawia godzinami przez telefon. Pełna kultura.
- No tak, to są niekwestionowane plusy. Ja jednak czasem tęsknię za dawnymi podróżami PKP, **aż kręci mi się łezka w oku** na wspomnienie paru wypraw nad morze czy w góry. To były czasy!

Komentarz do dialogu

Drodzy słuchacze! Teraz wyjaśnię niektóre słowa i wyrażenia z dialogu, które być może są dla was trudne. Na początku pojawia się nazwa „Pendolino”. Pendolino to nowoczesny, szybki pociąg, który jeździ między najważniejszymi miastami w Polsce. Nazwa jest włoska, ponieważ pociągi kupiono we Włoszech. Bilety na Pendolino są zwykle drogie, ale czasem możemy kupić je po okazjnych, promocyjnych cenach. Wtedy płacimy mniej. Bohaterka naszego dialogu jedzie na Hel. To kolejna nazwa własna. Być może niektórzy z was już wiedzą, że Hel to piękny półwysep

na północy Polski. Hel leży nad Morzem Bałtyckim i jest popularnym miejscem na wakacje. Nasza bohaterka jedzie na Hel z przesiadką w Gdańsku. Przesiadka to zmiana pociągu na inny pociąg. Druga bohaterka wspomina, jak sama kiedyś podróżowała nad morze. Warunki były zupełnie inne. Czasem w pociągu było tak dużo ludzi, że nie tylko siedzieli w przedziałach, ale też stali na korytarzu. Wtedy konduktor, to znaczy człowiek, który sprawdza bilety w pociągu, nie mógł się przecisnąć. „Przecisnąć się” (forma niedokonana tego czasownika to „przeciskać

się”) to znaczy „przejść, kiedy na naszej drodze jest bardzo dużo ludzi”. Jeżeli konduktor nie mógł się precyzyjnie, to znaczy nie mógł przejść. Wtedy gapowicze mogli odetchnąć z ulgą. Gapowicz to ktoś, kto jedzie komunikacją miejską albo pociągiem bez biletu. Mówimy o nim, że „jedzie na gapę”. Jeżeli kontroler w autobusie albo konduktor w pociągu spotyka gapowicza, daje mu karę, to znaczy gapowicz musi zapłacić za jazdę bez biletu. W opisywanej w dialogu sytuacji gapowicz mógł odetchnąć z ulgą, to znaczy powiedzieć sobie: „Ufff, udało mi się, nie dostanę kary, nie będę musiał płacić, bo konduktor nie mógł sprawdzić biletów”. Dalej mamy ciekawe i śmieszne wyrażenie: „dzikie tłumy”. Tłum to duża grupa ludzi. Jeżeli chcemy podkreślić, że gdzieś jest bardzo dużo ludzi, jest tłoczno, nie ma miejsca, możemy powiedzieć: „są dzikie tłumy”. Jest to wyrażenie potoczne. Jedna z bohaterek dialogu mówi, że dawniej na dworcu były czasami dzikie tłumy i działy się wtedy

dantejskie sceny. „Dantejskie sceny” to coś okropnego, strasznego. Oczywiście trzeba tę wypowiedź traktować z dystansem, to znaczy nie całkiem serio, ponieważ jest to metafora. Owszem, na dworcach były dzikie tłumy, ale było też wesoło. Można było w czasie podróży gadać z ludźmi, to znaczy rozmawiać z nimi. „Gadać” jest słowem potocznym. Na końcu dialogu znajduje się jeszcze jeden ciekawy zwrot: „aż kręci mi się łezka w oku”. Używamy go, kiedy chcemy powiedzieć, że za czymś tęsknimy, wspominaliśmy coś z emocjami, myślimy o czymś, co było, ze wzruszeniem, sentymentem. Mam nadzieję, że teraz rozumiecie cały dialog. Życzę wam udanych podróży po Polsce, punktualnych pociągów, okazjonalnych cen biletów i żebyście nigdzie nie musieli oglądać żadnych dantejskich scen. Do usłyszenia w następnym podkaście!

Ćwiczenia

1 Proszę połączyć słowa z definicjami.

1. przedział	a) informacja o dokładnym miejscu pasażera w przedziale
2. przesiadka	b) ktoś, kto jedzie bez biletu
3. miejscówka	c) część wagonu, gdzie siedzą pasażerowie
4. konduktor	d) zmiana pociągu
5. gapowicz	e) osoba, która sprawdza bilety

2 Proszę uzupełnić zdania właściwymi formami podanych rzeczowników.

1. Złodziej próbował wejść przez (okno)
2. Tęsknię za (klimat) tamtych lat.
3. Dlaczego stoisz na (korytarz) ? Wejdź do środka!
4. Będziemy nocować w (pensjonat) na Helu.
5. Poczekam na ciebie na (dworzec)
6. Musi pani dokupić (miejscówka)
7. Wygodniej jest kupować bilety przez (internet) niż w kasie.
8. Jedziesz z nami nad (morze) ?
9. Poczuję (ulga), kiedy się o tym dowiedziałam.
10. Będziemy leżeć całymi dniami na (plaża)

3 Proszę zastąpić podkreślone słowa formami bezosobowymi.

1. Teraz można podróżować w komfortowych warunkach.

.....

2. Kiedyś w pociągach ludzie często stali na korytarzu, bo nie było wolnych miejsc.

.....

3. Pasażerowie kupują bilety online.

.....

4. Przy ognisku uczniowie śpiewali piosenki.

.....

5. W strefie ciszy ludzie nie rozmawiają przez telefon.

.....

Podróż pociągiem

Odpowiedzi do ćwiczeń

1 1. c, 2. d, 3. a, 4. e, 5. b

2 1. okno, 2. klimatem, 3. korytarzu, 4. pensjonacie, 5. dworcu, 6. miejscówkę, 7. internet, 8. morze, 9. ulgę, 10. plaży

3 1. podróżuje się, 2. stało się, 3. Kupuje się, 4. śpiewało się, 5. nie rozmawia się